

ks. Rafał Bednarczyk

Dyrektor Centrum Myśli bł. Stefana Wyszyńskiego

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Sprawozdanie z działalności Centrum Myśli bł. Stefana Wyszyńskiego – Ośrodka Dokumentacji Studiów nad Osobą i Nauczaniem Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie za lata 2021–2023

Na stanowisko dyrektora Ośrodka Dokumentacji Studiów nad Osobą i Nauczaniem Stefana Kardynała Wyszyńskiego zostałem powołany przez rektora UKSW ks. prof. dr hab. Ryszarda Czekalskiego w dniu 1 grudnia 2021 roku. Działo się to na zakończenie uroczystości obchodzonego na naszej Uczelni Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego i roku beatyfikacji naszego patrona. Niniejsze sprawozdanie obejmuje zatem podsumowanie działań podejmowanych w ramach kierowanej przeze mnie jednostki ogólnouczelnianej od 1 grudnia 2021 do 31 grudnia 2023 roku. Jej skład personalny pozostaje jednoosobowy.

W tym okresie zostały podjęte działania polegające głównie na uporządkowaniu statusu prawno-organizacyjnego Ośrodka. Temu służyło dotarcie do poprzedniego dyrektora Ośrodka, bp. prof. dr. hab. Andrzeja F. Dziuby, w którego archiwum znajdowały się duplikaty wcześniejszej dokumentacji, w tym dokumenty statutowe. Ponadto 7 grudnia 2021 roku została zawarta umowa pomiędzy Instytutem Prymasowskim Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (reprezentowanym przez dyrektora – Michalinę Jankowską) a uniwersytetem (reprezentowanym przez rektora – ks. prof. dr. hab. Ryszarda Czekalskiego) w celu podjęcia bliższej współpracy.

W celu pozyskania środków zewnętrznych na działalność Ośrodka dwukrotnie składane były wnioski do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Nauki (w 2022 i 2023 roku). Pomimo podjętych wysiłków związanych z przygotowaniem wymaganej dokumentacji, nie zostały one rozpatrzone pozytywnie. W 2023 roku dokonane zostało przemianowanie Ośrodka na Centrum Myśli

bł. Stefana Wyszyńskiego. Dwie główne przesłanki przemawiały za tym aktem – uproszczenie nazwy jednostki oraz uwzględnienie w nazwie faktu beatyfikacji patrona naszego uniwersytetu. Jest to także zadanie perspektywiczne, aby utrwalać w świadomości społeczności akademickiej nowy sposób myślenia na temat tejże osoby. W 2023 roku Centrum uzyskało swoją lokalizację w gabinecie nr 435 znajdującym się w bliskim sąsiedztwie z biurami rektorskimi na kampusie przy ul. Dewajtis 5.

Ważnym działaniem na poziomie organizowania działalności Centrum Myśli bł. Stefana Wyszyńskiego było odnowienie struktury redakcji „Studiów Prymasowskich”. W jej skład weszli ks. dr hab. Rafał Bednarczyk, prof. ucz. (redaktor naczelny), dr Ewa Czaczkowska (z-ca redaktora naczelnego), dr Igor Kilanowski, dr Magdalena Butkiewicz (sekretarz). Ponadto powołana została Rada Naukowa czasopisma w składzie: ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski (rektor UKSW) – przewodniczący, bp prof. dr hab. Andrzej F. Dziuba (UKSW), dr hab. Michał Białkowski, prof. ucz. (UMK), ks. prof. dr hab. Bogdan Czyżewski (UAM), dr hab. Aneta Gawkowska (UW), ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk (UKSW), ks. prof. dr hab. Zdzisław Kijas (PWT św. Bonawentury Seraficum w Rzymie), prof. dr hab. Alina Rynio (KUL), ks. dr hab. Waldemar Turek (Papieski Uniwersytet Urbaniana w Rzymie).

Kluczowym zadaniem Zespołu redakcyjnego było przygotowanie nowego, podwójnego tomu „Studiów Prymasowskich” obejmującego lata 2022–2023. Został on dedykowany twórcy i pierwszemu redaktorowi tego czasopisma – bp. prof. dr. hab. Andrzejowi Franciszkowi Dziubie, biskupowi łowickiemu. Wydany tom miał swoje dwa tytuły odpowiadające głównym tematom, wokół których ogniskowały się poszczególne artykuły: *Prymas Stefan Wyszyński a Sobór Watykański II* oraz *Kardynał Józef Glemp (1929–2013) – Prymas Przełomu*. Ten zabieg wynikał z decyzji, aby każdy tom „Studiów” posiadał swój odrębny temat. Powinno to pomóc nade wszystko Czytelnikom w odnajdowaniu interesujących ich zagadnień już na podstawie tytułu tomu. W liczącym w sumie 532 strony tomie znalazły się 22 artykuły naukowe oraz 9 tekstów mających charakter recenzji, dokumentacji źródłowej bądź kronikarskiej.

Jednym z podstawowych zadań Ośrodka/Centrum było organizowanie konferencji naukowych, których celem jest podejmowanie dyskusji w gronie specjalistów w zakresie znajomości życia i działalności kard. Stefana Wyszyńskiego oraz przybliżanie sylwetki naszego patrona zwłaszcza studentom uniwersytetu. W okresie sprawozdawczym odbyły się następujące konferencje naukowe:

- 25 października 2022 roku – *Prymas Stefan Wyszyński a Sobór Watykański II w 60. rocznicę jego inauguracji*, miejsce: Aula Jana Pawła II UKSW;
- 16 marca 2023 roku – *Kardynał Józef Glemp – Prymas przełomu w 10. rocznicę śmierci*, miejsce: Sala senacka UKSW;
- 16 listopada 2023 roku – „*Ten zwycięża, kto miłuje i przebacza*”. W 70. rocznicę uwięzienia i 75. rocznicę nominacji prymasowskiej kard. Stefana Wyszyńskiego, miejsce: Aula Muzyczna UKSW.

Drugim, ważnym zadaniem Centrum jest przygotowywanie publikacji poświęconych postaci patrona uniwersytetu. Jest ono realizowane głównie poprzez redagowanie rocznika naukowego „*Studia Prymasowskie*”, które stanowi forum multidyscyplinarnej refleksji dotyczącej głównie postaci prymasa Stefana Wyszyńskiego oraz szerzej – dziejów prymasów Polski. Obok tej wiodącej pozycji pod auspicjami Centrum powstają także inne publikacje. W minionym okresie staraniem Centrum ukazały się:

- *Rok Kardynała Stefana Wyszyńskiego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Pro memoria*, opr. R. Bednarczyk, Warszawa 2022, ss. 192.
- „*Studia Prymasowskie*” t. 7-8 (2022-2023), ss. 532.

Innego rodzaju aktywnością podejmowaną w związku z promowaniem osoby patrona uniwersytetu był mój udział w pielgrzymce Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego na Jasną Górę w dniu 16 maja 2023 roku. W czasie tego wydarzenia reprezentowałem rektora UKSW.

ks. Rafał Bednarczyk

Warszawa, 8 kwietnia 2024